

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

Algemene Vergadering NOC*NSF

15 april 2019, 19:30 uur, hotel en congrescentrum Papendal

aan Leden, geassocieerden en genodigden
van Bestuur NOC*NSF
datum 29 maart 2019

- agendapunten
1. Opening en mededelingen
 2. Verslag Algemene Vergadering 19 november 2018
 3. Bestuurssamenstelling: verkiezing voorzitter
 4. Adviescommissie Integriteit & Ethiek
 5. Update aanbevelingen Commissie De Vries – Seksueel Misbruik in de Sport
 6. Rondvraag
 7. Sluiting

Verslag van de Algemene Vergadering NOC*NSF 19 november 2018

Aanwezig NOC*NSF-bestuur

A. Bolhuis (voorzitter)
H. Been
R. den Besten
R. Blondel
J.W. Maas
M. Mesker
A. Mosman

H. Been

Aanwezig NOC*NSF directie

G. Dielessen
J. Bierling

Aanwezig Ereleden

E. van Breda Vriesman
Willem Cornelis
Wim de Heer
Frank Schreve

Aanwezig genodigden

W. Born – Financiële Commissie
H. Bruins Slot – Tweede Kamer
I. Donkervoort
A. Diertens – Tweede Kamer
R. Eenink – Nederlandse Gewichthef Bond
H. Gerrits Jans – Financiële Commissie
R. Heerema – Tweede Kamer
E. Kwekkeboom – Nederlandse Gewichthef Bond
A. Los – Financiële Commissie
A. Tielemans – Financiële Commissie
C. Varossieau - CRBS
F. Vrijlandt - International Climbing and Mountaineering Federation
E. Verheijen – oud Chef de Mission

Aanwezig leden

Aikido Nederland – G. Dielissen
American Football Bond Nederland –G. Zandona
Atletencommissie NOC*NSF – H. Schreuder, J. Plat
Atletiekunie – E. van der Burg
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond – M. Herbold, R. van der Aart
Nederlandse Basketball Bond – F. Ravestein
Nederlandse Beugel Bond – M. van de Korput, R. Geelen
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond – W. La Rivière
Nederlandse Boks Bond – P. Bonthuis, H. de Bruijn
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond – J. Wals, B. Timmer
Nederlandse Curling Bond – J. Postma, P. Goudsmit
Nederlandse Darts Bond – N. de Ruiter, F. van Kooten
Gehandicaptensport Nederland – D. Engelaar

Nederlandse Go Bond – M. Tel
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie – W. Zelsmann
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie – M. Kempff, M. van der Plas
Nederlands Handbal Verbond – T. de Lange, S. Röttger
Nederlandse Handboog Bond – L. Roolvink
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie – Th. Fledderus
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond – E. Cornelissen
Nederlandse Jeu de Boules Bond – J.W. Meerwaldt,
Judo Bond Nederland – H. Stammes
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging – R. Baks, J. Driessen
Nederlandse Klootschiet Bond – C. van der Sluis, T. Kemperink
Koninklijke Nederlandse Kolf Bond – P. van der Nieuwenhof
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond – R. Meijer, K. Rodenburg
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club – P. Holleman
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging – P. Assendelft
Nederlandse Vereniging van Olympische Deelnemers – E. Benne, R. Bakker
Federatie Oosterse Gevechtskunsten – G. Dielissen
Reddingsbrigade Nederland – P. Ouwendijk
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond – R. Arisz, H. Fobler
Nederlandse Rugby Bond – A. Meredith
Koninklijke Nederlandse Schaakbond – M. van Amerongen, D. Tjiam
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond – P. de Kroon, H. de Haan
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond – T. Plantinga
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie – G. Sjobbema
Nederlandse Ski Vereniging – M. Creijghton, F. Avis,
Sportvisserij Nederland – J. Bongers
Squash Bond Nederland – S. Wouters
Survivalrun Bond Nederland – M. Huizinga, T. de Laat
Nederlandse Tafeltennis Bond – A. Sialino
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond – E. Poel, W. Born
Nederlandse Triathlon Bond – R. Groenman
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond – J.D. van der Zee
Nederlandse Volleybal Bond – G. Davio
Watersportverbond – H. Wagenmakers, A. van Gerven
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie – M. Wintels, T. Veneberg
Nederlandse IJshockey Bond – J. Hopstaken
Koninklijke Nederlandse Zwembond – J. Kossen, A. van Lankwarden

Aanwezig geassocieerden

Dopingautoriteit – H. Ram
Fonds Gehandicaptensport – N. Boor, M. van Harn
Nederlandse Loterij – J. Bos, C. Juffermans, A. Blok
Hotel- en Congrescentrum Papendal – J. Schellens
Nederlandse Vechtsport Autoriteit – H. Dekkers
Landelijke Vereniging Vertrouwenspersonen – G. Arends, W. Klapwijk

Afwezig leden met kennisgeving

Badminton Nederland
Bob en Sleebond Nederland
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond
Koninklijke Nederlandse Kegel Bond

Afwezig geassocieerden met kennisgeving

Nederlandse Vechtsport Autoriteit

- **Opening en mededelingen**
- De voorzitter heet alle aanwezigen van harte welkom. Speciaal welkom voor de aanwezige Ereleden, de vertegenwoordiger uit de politiek, de heer Rudmer Heerema, en de pers.
- De voorzitter noemt enkele nieuwe voorzitters van bonden:
 - Koninklijke Nederlandse Kolf Bond: de heer Peter van den Nieuwenhof,
 - Koninklijke Nederlandse Base en Softball Bond; de heer Mark Herbold.
- Tot slot heeft de voorzitter nog enkele inhoudelijke mededelingen:
 - In de Algemene Vergadering in mei eerder dit jaar heeft uw bestuur aangekondigd een Ethische Commissie in te gaan stellen en deze te agenderen in de najaarsvergadering. De werkorganisatie heeft hierover expertise en ervaringen ingewonnen bij het IOC, andere NOC's en bij het Ethiek Instituut. De grote lijnen rondom deze commissie zijn inmiddels bepaald. Er zijn nog enkele openstaande punten om af te hechten. Daarna wordt gekeken naar bemensing van deze commissie. Het integrale voorstel, of een voorstel daartoe, wordt in de voorjaarsvergadering, mei 2019, geagendeerd.
 - Dit jaar is voor het eerst de verkiezing "Vereniging van het Jaar" gehouden, een initiatief van Rabobank met partners waaronder ook NOC*NSF. In de categorie Sport is basketbalvereniging Crackerjacks uit Amersfoort uitgeroepen tot winnaar. Volgens de jury is deze vereniging een mooi voorbeeld voor anderen; intern goed georganiseerd, er worden mooie sportieve prestaties geleverd en er zijn veel betrokken leden en vrijwilligers. Ook zijn zij voorloper op het gebied van maatschappelijke impact, duurzaamheid en betrokkenheid in de gemeenschap. Eind september is deze prijs al aan Crackerjacks uitgereikt.
 - Tijdens de Olympische Spelen van 2016 vond op het strand van Scheveningen de "Olympic Experience" plaats. Zo konden de thuisblijvers alsnog de Olympische Spelen 2016 van dichtbij ervaren. Inmiddels zijn, samen met de gemeente Den Haag en TIGsports, voorbereidingen gestart om een soortgelijk evenement te organiseren tijdens de Olympische Spelen Tokyo in 2020. Het Olympic Festival is een uitgelezen kans voor alle sportbonden om hun eigen sport in de spotlights te zetten én biedt het partners de kans om hun verbintenis met sport op een aantrekkelijke manier te activeren. Tijdens de komende Meet-up met bondsdirecteuren in januari 2019 wordt dit onderwerp geagendeerd.
- **Verslag Algemene Vergadering 14 mei 2018**
- De voorzitter stelt het verslag van de Algemene Vergadering van 14 mei 2018 paginagewijs aan de orde.
- Er zijn geen op- of aanmerkingen.
- Het verslag wordt onder dankzegging aan de notulist vastgesteld.
- **Jaarplan en begroting NOC*NSF 2019**

3a. Jaarplan 2019

- De voorzitter gaat over tot het volgende agendapunt: jaarplan 2019. Hij geeft hiervoor het woord aan Gerard Dielessen.
- Gerard Dielessen benoemt het innovatiebudget. De plannen rondom dit budget zijn nog niet definitief en vanuit het Ministerie is dit ook nog niet vastgelegd. Daarom is nog niet duidelijk hoe dit budget besteed zal worden.
- In het Jaarplan is opgenomen dat NOC*NSF bezig is het Vertrouwenspunt Sport op te heffen en een Kenniscentrum Sport op te richten om de verantwoordelijkheden te scheiden. Daarmee houdt het bestaan van het Vertrouwenspunt Sport op. Gerard Dielessen spreekt grote dank en respect uit

aan alle betrokkenen bij het Vertrouwenspunt. Ondanks de moeilijke beslissingen hebben alle betrokkenen volledige medewerking gegeven aan de uitwerking van dit plan.

- De vergadering stemt bij acclamatie in met agendapunt 3A, het Jaarplan NOC*NSF 2019.

3b. Begroting 2019

- De penningmeester, mevrouw Mosman, geeft een toelichting op de begroting 2019 aan de hand van een presentatie. Deze presentatie gaat als bijlage bij dit verslag. De begroting is besproken in de Financiële Commissie en het Ledenberaad. De begroting is goedgekeurd door het bestuur en ligt nu voor aan de Algemene Vergadering.
- Mevrouw Mosman neemt de vergadering mee in de financiële stand van zaken. Verwachting is dat NOC*NSF een € 0,- resultaat, conform begroting, zal realiseren. De baten zijn aanzienlijk gestegen door een toename van overheidssubsidies en Value in Kind. Een deel van de baten wordt gevormd door de afdracht van de Nederlandse Loterij waarbij de prognose voor 2018 € 42,5 mln. Dit is € 1 mln. Lager dan begroot en brengt de operatie niet in gevaar maar kan leiden tot minder reservevorming. De lasten zijn in lijn met de baten gestegen. Een deel van de subsidies is daarbij direct doorgestroomd naar de bonden.
- Deze begroting is een financiële doorvertaling van het eerder besproken Jaarplan. De begroting is sluitend met een nulresultaat en is conservatief opgesteld. Alleen toegezegde subsidies en sponsorgelden zijn meegenomen.
- Voorts neemt de penningmeester de vergadering mee langs de baten van de vereniging en hoe deze besteedt worden. De hoogste baten zijn de inkomsten vanuit Nederlandse Loterij en de overheidssubsidies. Voor 2019 heeft de Nederlandse Loterij aangegeven een afdracht van € 42,5 mln. te verwachten, in lijn met het bestedingsplan. Dit is als uitgangspunt voor de begroting opgenomen. De genoemde € 44,6 mln. bestaat uit € 42,5 mln. afdracht van de Nederlandse Loterij en € 2,1 mln. resultaat uit 2017 dat is bestemd voor de begroting 2019. De toegezegde subsidies bedragen in totaal € 42,5 mln. inclusief de instellingssubsidie Topsport (€38,4 mln.)
Verschillende subsidies lopen af zoals Veilig Sportklimaat, Grenzeloos Actief en Alliantie Gelijkspelen. Deze of mogelijke "opvolgers" van deze programma's zijn daarom niet opgenomen in de begroting.
Sponsoring wordt opgesplitst naar cash en natura (Value in Kind.) Dit in lijn met de door ons gebruikte richtlijn voor de jaarverslaggeving.
De stijging in de overige baten komt met name door stijging van baten in het programma "Verenigingsondersteuning" vanuit Rabobank, Albert Heijn en Nationale Sportweek.
Dan de bestemmingsreserves waarvan in 2019 € 3,2 mln. gebruikt zal worden, ter egalisatie van kosten en verwerking van reallocaties.
- Als laatste licht de penningmeester de besteding van deze middelen toe. Het grootste deel van de baten wordt ingezet in het bestedingsplan. € 5 mln. wordt in de gezamenlijke sponsorpropositie TeamNL uitgekeerd aan de bonden. In de toelichting op de begroting is het bedrag opgenomen onder de post "marketing en communicatiekosten." Het bedrag wat binnen komt aan sponsoring in natura (VIK) wordt hier ook geheel aan besteed.
De stijging in projectkosten en project gerelateerde personeelskosten is in lijn met de stijging van de subsidies. Deze middelen zijn vrijwel altijd geoormerkt aan specifieke thema's en projecten. De bedrijfskosten zijn opgebouwd vanuit niet-project-gerelateerde personeelskosten, afschrijvingen, huisvestingskosten en organisatiekosten. De stijging in kosten is gelegen in de stijging van personeelskosten van het nieuw opgerichte Centrum Veilige Sport, business intelligence specialisten en additionele verenigingsondersteuning vanuit Rabobank.
- De voorzitter dankt mevrouw Mosman hartelijk voor haar toelichting.

3C. Advies Financiële Commissie

- De voorzitter vraagt de heer Gerrits Jans voor een toelichting vanuit de commissie. De Financiële Commissie heeft haar advies toegevoegd aan de stukken voor deze vergadering.
- De heer Gerrits Jans licht kort het advies van de commissie toe en benoemt met name dat de commissie de ontwikkelingen Sportakkoord/Preventieakkoord zal volgen en indien nodig hierop terug zal komen in de voorjaarsvergadering.
- De voorzitter dankt de heer Gerrits Jans voor de toelichting en dankt de commissie voor haar werk.

3D. Vaststelling contributie

- De voorzitter licht toe dat de contributie zoals altijd jaarlijks geïndexeerd wordt op basis van het geschoonde prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie volgens het CBS. Voor 2019 is deze indexatie vastgesteld op 1.71%
- De vergadering stemt bij acclamatie in met de voorgestelde contributieverhoging.
- Voorts vraagt de voorzitter de Algemene Vergadering in te stemmen met het de begroting 2019.
- De vergadering stemt bij acclamatie in met de begroting 2019.

4. Samenstelling Commissies

- De voorzitter gaat over tot het volgende agendapunt: samenstelling van de commissies. Er zijn vacatures bij de Commissie Richtlijnen Bestedingsplan Sportagenda (CRBS) en bij de Financiële Commissie.
- In de CRBS heeft de heer René Bogaarts van de Judo Bond Nederland aangegeven helaas tussentijds te moeten aftreden als commissie lid. Bij de Financiële Commissie heeft de heer Jan Los aangegeven niet beschikbaar te zijn voor een tweede termijn.
- Beide commissies hebben een voordracht gedaan. De CRBS draagt mevrouw Margo de Vries van de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie voor. Zij is per 1 juli jl. aangesteld als directeur Innovatie & Organisatieontwikkeling bij de KNWU en was daarvoor ook bij de KNWU werkzaam op het gebied van strategie & organisatieontwikkeling. Mevrouw Margo de Vries is helaas niet aanwezig bij deze vergadering in verband met verblijf in het buitenland.
De vergadering stemt bij acclamatie in met de benoeming van mevrouw Margo de Vries.
- De Financiële Commissie draagt de heer Peter Ouwendijk voor. De heer Ouwendijk is sinds 2013 penningmeester van Reddingsbrigade Nederland.
De vergadering stemt bij acclamatie in met de benoeming van de heer Peter Ouwendijk.
De voorzitter overhandigt boeketten aan Jan Los en Peter Ouwendijk.

5. Lidmaatschapsaanvragen

- NOC*NSF ontvangt jaarlijks meerdere verzoeken tot aansluiting. Ook in 2018. Special Olympics en het Jeugdfonds Sport & Cultuur hebben om aansluiting verzocht als geassocieerde. Sinds 18 november 2014 is het buitengewoon lidmaatschap vervangen door een verbondenheid als geassocieerde. NOC*NSF heeft 11 organisaties op deze wijze aan zich verbonden. De motivatie van beide organisaties heeft u kunnen doornemen.
- Daarnaast heeft de Nederlandse Gewichtheffbond een verzoek om toetreding als lid gedaan. Deze lidmaatschapsaanvraag is een bijzondere. Gewichtheffen is een sport die al vanaf de eerste moderne Olympische Spelen in 1896 op het programma staat. In Nederland is gewichtheffen een relatief kleine sport en was eerder aangesloten bij NOC*NSF via de Koninklijke Nederlandse Krachtsport Federatie. Dat zij voor verzelfstandiging hebben gekozen heeft een aantal redenen. De belangrijkste reden hiervoor is de internationale agenda en een statutenwijziging van de internationale federatie.
- De voorzitter licht voorts nog de omzetting van het aspirant lidmaatschap tot volwaardig lidmaatschap van de Survivalrun Bond Nederland toe. Deze Algemene Vergadering heeft op 21 november 2016 ingestemd met het toetreden van de Survivalrun Bond Nederland als aspirant lid, voor 2 jaar. Deze aspirant periode komt nu tot een einde. Gezien alle positieve ontwikkelingen

binnen deze bond stelt het bestuur van NOC*NSF voor om over te gaan tot omzetting naar volwaardig lidmaatschap.

- De voorzitter vraagt de Algemene Vergadering akkoord te gaan met toetreding van Special Olympics en Jeugdfonds Sport & Cultuur als geassocieerden.
De vergadering stemt bij acclamatie in.
- De voorzitter vraagt de Algemene Vergadering akkoord te gaan met de toetreding van de Nederlandse Gewichthef Bond als aspirant lid.
De vergadering stemt bij acclamatie in.
- Als laatste vraagt de voorzitter de Algemene Vergadering akkoord te gaan met de omzetting van aspirant naar volwaardig lidmaatschap van Survivalrun Bond Nederland.
De vergadering stemt bij acclamatie in.
- De voorzitter overhandigt de voorzitters van Survivalrun Bond Nederland en de Nederlandse Gewichthef bond een boeket.
- Daaropvolgend krijgen Special Olympics en Jeugdfonds Sport Cultuur kort de gelegenheid hun activiteiten toe te lichten.
- De voorzitter dankt respectievelijk Ruud Verbunt en Monique Maks voor hun bijdrage.

6. Voortgang Plan van Aanpak Seksueel Misbruik in de Sport

- Voorafgaand aan dit agendapunt wordt een filmpje getoond gemaakt door de Raad van Europa in het kader van hun campagne "Start to talk." Dit is een call for action voor lokale overheden en voor de sport om seksueel kindermisbruik tegen te gaan.
- Op 18 november was de Europese dag voor de bescherming van kinderen tegen seksueel misbruik en exploitatie. In veel landen is dit filmpje getoond, onder andere voorafgaand aan sportevenementen.
- In december 2017 heeft onderzoekscommissie De Vries haar rapport gepubliceerd. De sport is vanaf dat moment aan de slag gegaan om de aanbevelingen uit dit rapport te implementeren. In de Algemene Vergadering op 14 mei 2018 is een plan van aanpak vastgesteld. U heeft allen de voortgang hiervan kunnen doornemen. Ter informatie is de rapportage Grensoverschrijdend gedrag 2017 aan toegevoegd.
- Aan de stukken is de gewijzigde blauwdruk tuchtrecht seksuele intimidatie in de sport opgenomen waarvan de blauwdruk in mei 2018 is vastgesteld. In dit laatste document is een wijziging doorgevoerd: de wijziging houdt in dat de meldplicht ook geldig is voor begeleiders. In het Ledenberaad is hierover uitgebreid besproken. Naast de instemming hierop vraagt uw bestuur ook instemming met de implementatie van deze blauwdruk in uw tuchtreglementen voor 1 januari 2020. Deze implementatie zal onderdeel zijn van de minimale kwaliteitseisen in 2020 ten behoeve van het Bestedingsplan 2021.
- De voorzitter vraagt akkoord voor de gewijzigde blauwdruk.
De vergadering stemt bij acclamatie in.
- De voorzitter vraagt akkoord voor de implementatie van de gewijzigde blauwdruk tuchtrecht seksuele intimidatie in de sport in de eigen tuchtreglementen voor 1 januari 2020.
De vergadering stemt bij acclamatie in.

7. KISS reglement

- De voorzitter licht toe dat in het reglement Kennis Informatie Systeem Sport (KISS) wordt verwezen naar de oude wet Bescherming Persoonsgegevens, ook wel WBP. Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming, ook wel AVG, van kracht. In de verklaring van de Commissie Registratie Persoonsgegevens KISS over 2018 wordt hier ook melding van gemaakt.
- Het reglement KISS is aangepast zodat deze aansluit bij de AVG. De terminologie uit het AVG wordt gebruikt, het reglement is op bepaalde punten verduidelijkt en de bewaartermijn is verkort.

- De voorzitter vraagt de vergadering in te stemmen met de voorgestelde wijzigingen in het KISS reglement.
- De vergadering stemt bij acclamatie in.

8. Bestuursamenstelling

- De bestuurstermijnen van vicevoorzitter Jan Willem Maas en van bestuurslid Marcella Mesker lopen af. Marcella Mesker heeft aangegeven niet herkiesbaar te zijn voor een nieuwe termijn. Jan Willem Maas is wel herkiesbaar voor een 3e en daarmee laatste termijn.
- De voorzitter geeft aan dat Harry Been kortgeleden heeft aangegeven tussentijds te willen aftreden om meer tijd aan zijn privé omgeving te willen besteden. Het bestuur van NOC*NSF heeft ervoor gekozen om de vacature die ontstaat met het vertrek van Harry niet meteen in te vullen maar eerst de focus te leggen op de benoeming van een nieuwe voorzitter.
- De voorzitter dankt Harry Been en Marcella Mesker met een warme afscheidsspeech.
- Vervolgens gaat de voorzitter over tot invulling van de vacature die is ontstaan na het vertrek van Marcella Mesker. De vertrouwenscommissie heeft, onder leiding van Jan Willem Maas, het proces om te komen tot een voordracht zorgvuldig doorlopen. De commissie heeft geadviseerd om mevrouw Irene Eijs voor te dragen aan deze Algemene Vergadering.
- De voorzitter vraagt de vergadering in te stemmen met de herbenoeming van Jan Willem Maas voor een 3^e en laatste bestuurstermijn
De vergadering stemt bij acclamatie in.
- De voorzitter vraagt de vergadering in te stemmen met de benoeming van Irene Eijs als bestuurslid.
De vergadering stemt bij acclamatie in.
- De voorzitter dankt de vergadering voor deze besluitvorming en overhandigt een boeket aan Irene Eijs en Jan Willem Maas.
- Als laatste informeert de voorzitter alle aanwezigen over de informatiebijeenkomst op 28 november a.s. waarin gesproken wordt over het profiel- en de processchets om te komen tot de voordracht en benoeming van een nieuwe voorzitter in de Algemene Vergadering in mei 2019.

9. De Sport in Nederland

- De voorzitter vraagt Gerard Dielessen dit onderwerp toe te lichten.
- Gerard Dielessen geeft aan dat deze film is bedoeld om naar de sport te kijken niet vanuit het beeld van beleidsthema's en overleggen maar om een beeld te scheppen vanuit de praktijk.
- Richard Kaper, manager sportparticipatie sluit zich aan bij deze toelichting dat in deze film de grassroots van de sport worden getoond, geen topsport zonder breedtesport.

10. Rondvraag

- Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

11. Sluiting

- De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Notitie

Ter besluitvorming

aan Bestuur NOC*NSF
van Vertrouwenscommissie 'Nieuwe voorzitter'
c.c. Algemeen directeur NOC*NSF
betreft Advies m.b.t. voordracht en benoeming nieuwe voorzitter
datum 22 februari en 1 maart 2019

Advies **De Vertrouwenscommissie adviseert het bestuur van NOC*NSF om mevrouw Anneke van Zanen - Nieberg ter benoeming als voorzitter van NOC*NSF voor te dragen aan de Algemene Vergadering van 15 april 2019 om op 21 mei 2019 als nieuwe voorzitter aan te treden. De commissie is unaniem in dit advies.**

Inleiding

Op 5 oktober 2018 informeerde voorzitter André Bolhuis de leden van NOC*NSF over zijn voorgenomen aftreden in de Algemene Vergadering van 20 mei 2019. Daarmee komt een einde aan een bestuurstermijn die van start ging op 20 november 2007 met zijn benoeming als bestuurslid. Op 18 mei 2010 nam Bolhuis de voorzittershamer over van Erica Terpstra. Op 20 mei aanstaande komt een einde aan zijn voorzitterschap van exact 9 jaar en zal de nieuwe voorzitter aantreden.

Advies Vertrouwenscommissie aan Bestuur NOC*NSF

Na een uitgebreide en zorgvuldige procedure adviseert de Vertrouwenscommissie om Anneke van Zanen-Nieberg aan de Algemene Vergadering voor te dragen als nieuw te benoemen voorzitter van NOC*NSF.

Een korte beschrijving van het door de Vertrouwenscommissie gevolgde proces volgt in de volgende paragrafen. Daarna geeft de commissie een toelichting op haar advies.

Werving en selectieprocedure (Vertrouwenscommissie)

Begin oktober 2018 stelde het bestuur een Vertrouwenscommissie in voor de werving en selectie van een nieuwe voorzitter van NOC*NSF. Deze Vertrouwenscommissie is samengesteld uit vijf voorzitters van NOC*NSF leden, de voorzitter van de NOC*NSF Atletencommissie en twee bestuursleden van NOC*NSF. De commissie heeft de volgende leden:

- Hinkelien Schreuder, voorzitter NOC*NSF Atletencommissie
- Jan Dirk van der Zee, directeur/bestuurder KNVB Amateurvoetbal
- Marjan van Kampen-Nouwen, voorzitter Sportvisserij Nederland

- Pieter de Kroon, voorzitter RvT Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond
- Wim van Oijen, voorzitter Nederlandse Triathlon Bond
- Joachim Driessen, voorzitter Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging
- Rinda den Besten, bestuurslid NOC*NSF
- Jan Willem Maas, vicevoorzitter NOC*NSF, tevens commissievoorzitter

Deze samenstelling zorgt voor diversiteit en is een representatieve vertegenwoordiging van onze leden en bestuursleden. Het NOC*NSF-bureau ondersteunde de commissie. Werving- en selectiebureau K+V uit Veenendaal hielp de commissie met de inrichting van een zorgvuldig proces met waarborgen voor de betrouwbaarheid voor kandidaten.

De Vertrouwenscommissie kreeg als opdracht om in de loop van februari 2019 één kandidaat-voorzitter voor te dragen aan het bestuur van NOC*NSF. Als het bestuur het advies en de overwegingen van de Vertrouwenscommissie overneemt, draagt het deze kandidaat vervolgens voor aan de Algemene Vergadering. Statutair kunnen leden van NOC*NSF ook kandidaten voordragen.

Aanpak Vertrouwenscommissie

De Vertrouwenscommissie heeft eerst een profiel- en processchets (inclusief tijdspad) opgesteld, het zogenaamde vacaturedocument. Op 28 november 2018 is een concept-versie van dit document besproken tijdens een informatiebijeenkomst voor de leden van NOC*NSF. Naar aanleiding van deze bijeenkomst zijn verschillende wijzigingen doorgevoerd in het vacaturedocument en is dit document door de commissie vastgesteld.

Op 14 december is het definitieve vacaturedocument verstuurd aan de leden van NOC*NSF en tevens verspreid via de website, nieuwsbrief en perspagina van NOC*NSF. Op 15 december is tevens een vacaturetekst verschenen in de Volkskrant. Kandidaten konden zich t/m 15 januari 2019 melden bij bureau K+V met een motivatiebrief en CV.

Op 16 januari heeft de commissie de ontvangen reacties geïnventariseerd. Er waren negentien kandidaten die hun motivatiebrieven en CV's hebben ingezonden. Een twintigtal geïnteresseerden waarmee commissieleden en/of bureau K+V tijdens de aanmeldperiode contact hebben gehad, heeft niet gereageerd.

De commissie heeft uit deze inzendingen op basis van de vereisten in het profiel elf kandidaten geselecteerd voor de volgende stap in de procedure en voor iedere kandidaat een aantal punten geformuleerd die in deze volgende stap aandacht behoeften. In de tweede helft van januari heeft bureau K+V met deze kandidaten gesproken en een leiderschapsprofielmeting gedaan.

De Vertrouwenscommissie heeft daarna op basis van de motivatiebrieven, CV's, de informatie uit de gevoerde gesprekken en de profielmeting besloten de zes meest geschikte kandidaten uit te nodigen voor een gesprek met de commissie. De commissie heeft deze gesprekken gevoerd op 11 en 14 februari 2019. Iedere kandidaat heeft twee gesprekken gevoerd, ieder gesprek met vier leden van de commissie. Tijdens deze gesprekken zijn de taken en eisen uit het vacaturedocument leidend geweest en is er veel aandacht besteed aan de kwaliteiten en eigenschappen van de verschillende kandidaten op de volgende terreinen:

- Visie op (toekomst van) sport en sportorganisaties
- Bestuurservaring in een complexe context
- Het vermogen te verbinden (binnen bestuur, de vereniging en daarbuiten) en als gedragen boegbeeld de sport en NOC*NSF te representeren (lokaal, nationaal, internationaal)

- Relevante ervaring en netwerken
- Affiniteit met sport en inzicht in de uitdagingen waar de sport voor staat, zowel bij verenigingen als bij sportbonden

De commissie is na deze interviews op 21 februari bijeen geweest om haar advies aan het bestuur te formuleren. Zij is tot een unaniem eindoordeel gekomen betreffende dit advies.

Na het uitbrengen van het advies en het bestuursbesluit Anneke te nomineren aan de Algemene Vergadering als nieuwe voorzitter van NOC*NSF, bleek dat Anneke en de Raad van Commissarissen (RvC) van haar werkgever, BakerTilly, niet tot passende werkafspraken konden komen over hoe zij het mogelijke voorzitterschap van het NOC*NSF zou kunnen combineren met haar eindverantwoordelijke positie aldaar. Dit was afgesproken toen zij haar sollicitatie besprak met de voorzitter van de RvC. Anneke heeft toen voor de nominatie van het voorzitterschap van NOC*NSF gekozen.

Pieter de Kroon en Jan Willem Maas van de vertrouwenscommissie hebben op 27 februari 2019 hier met Anneke over gesproken om te beoordelen of de vertrouwenscommissie bij het opstellen van haar advies wel de beschikking had over alle relevante informatie. Dat bleek het geval en zij hebben daarover verslag uitgebracht aan de commissie. De commissie heeft daarna haar advies bekrachtigd.

Overwegingen bij het advies van de commissie voor de voorgestelde kandidaat

De Vertrouwenscommissie acht van alle kandidaten Anneke van Zanen-Nieberg het meest geschikt om de komende jaren de functie van NOC*NSF-voorzitter te vervullen en daarmee ook het boegbeeld van de sport en onze vereniging te zijn. Met Anneke van Zanen-Nieberg krijgt de sportkoepel een voorzitter met een brede, relevante bestuurlijke ervaring, zowel in de sport als daarbuiten. Zij heeft zeer goede kennis van de sport en heeft ervaring in meerdere relevante netwerken.

Uit de gesprekken die de Vertrouwenscommissie met haar heeft gehad, en uit andere relevante informatie, heeft de commissie de volgende overwegingen geformuleerd om haar aan het bestuur als kandidaat voor het voorzitterschap voor te dragen. De combinatie van onderstaande elementen maken van Anneke van Zanen-Nieberg naar onze stellige overtuiging een bijzonder krachtige en enthousiasmerende voorzitter:

- *Heldere visie op sport.* Anneke heeft een heldere en integrale kijk op de uitdagingen in de sport en heeft een realistisch beeld over de toekomst van de sport. Daarbij ziet zij ontwikkelingen en onderlinge relaties scherp en duidt zij een aantal aangrijpingspunten ter verbetering. Zij beschikt daarbij over een uitstekend strategisch denkniveau.
- *Relevante bestuurlijke ervaring.* Anneke is een meer dan ervaren bestuurder: in de sport en bij NOC*NSF, als “insider” bij de centrale overheid als plaatsvervangend secretaris-generaal en als directeur Auditdienst Rijk, en (tot voor kort) als CEO van accountants- en advieskantoor Baker Tilly. De commissie vindt vooral de combinatie van deze drie bestuurservaringen uniek: 1) besturen in de sport (vereniging, NOC*NSF, CTO), 2) politiek-bestuurlijke verantwoordelijkheid in Den Haag en 3) leidinggeven in het bedrijfsleven. Zij heeft hierdoor ruime ervaring in besturen in een complexe omgeving.
- *Governance.* Als penningmeester van NOC*NSF was Anneke al scherp op consistentie in de governance van onze vereniging. Dit leidde vrij snel tot een aantal aanpassingen in besluitvormingsprocessen waardoor rollen scherper werden neergezet. In de doorontwikkeling van NOC*NSF en bonden blijft voortdurende vernieuwing op dit vlak

noodzakelijk. Anneke heeft een moderne kijk op integriteitsvraagstukken en governance ontwikkelingen en bewezen dat zij deze voortvarend ter hand neemt. Zo heeft zij ook heldere ideeën om het bestuur effectiever en efficiënter te laten fungeren in haar relatie tot de leden en de werkorganisatie. Deze aanpassing maakt het mogelijk de voorzittersrol goed in te vullen naast haar werk.

- *Presentatie en verbinding (boegbeeld)*. Anneke presenteert zichzelf op een krachtige en plezierige wijze en legt makkelijk persoonlijke verbindingen in een eigen authentieke, non-nonsense stijl. Ze communiceert helder en is daarbij scherp op de inhoud. Ze is nieuwsgierig en belangstellend, en wil graag de feiten, argumenten en tegenargumenten op tafel hebben. Op basis daarvan vormt zij haar mening waar ze dan niet makkelijk vanaf te brengen is. Anneke zoekt graag samen naar de goede koers. Als die gevonden is, draagt zij die koers stevig uit. Anneke heeft een sterk ontwikkeld normbesef en een uitstekend gevoel voor wat er maatschappelijk leeft.
- *Link met sport(bonden) en -verenigingen*. Anneke is al jaren gedreven actief in en voor de sport. Eerst als sporter en begeleider, later in diverse bestuurlijke functies binnen verenigingen, bovenlokale samenwerkingsverbanden (bijv. CTO Metropool) en NOC*NSF. In haar eerdere functie als penningmeester van NOC*NSF heeft ze een compleet beeld ontwikkeld van de governance, organisatorische ontwikkelingen en (financiële) uitdagingen van de aangesloten sportbonden. Ze is in staat gebleken nieuwe verbindingen te leggen o.a. door het bonden-penningmeesteroverleg te starten. De commissie verwacht dat zij dit in haar nieuwe rol zal doorzetten.

Anneke geniet met volle teugen van sport, als beoefenaar, als ouder, als fan en als toeschouwer. Ze is daarom vaak te vinden op en rond 'de velden'. Anneke ademt sport!

Curriculum Vitae

Personalia

- Anneke van Zanen - Nieberg
- 30 december 1963

OPLEIDING

- V.W.O., 1986
- kNIVRA, 1994

WERKERVARING

- Voorzitter RvB Baker Tilly NV, 03-18 / 03-19
- Ministerie van Financiën, Algemeen directeur ADR, 06-12 / 02-18
- Ministerie van Justitie, plaatsvervangend SG, 06-06 / 05-12
- Algemene Rekenkamer, directeur, 12-01 / 05-06
- PricewaterhouseCoopers NV, 09-97 / 11-01
- Ministerie van Financiën (Fin/DAR,) 11-94 / 08-97
- Coopers & Lybrand NV (rechtsvoorganger PWC,) 12-85 / 10-94

Specifieke ervaring/competentie

- goed ingevoerd in het politiek en bestuurlijk opereren van de (rijks)overheid, daarnaast brede bestuurlijke ervaring in de sportwereld op nationaal en lokaal niveau;
- resultaatgericht, integer, verbindend, authentiek, no nonsense, creatief en veranderingsbewust met hart voor diversiteit en de menselijke maat vanuit de overtuiging dat ieders inbreng het geheel versterkt en verrijkt, teamplayer;
- gewend om te gaan met complexe en bestuurlijk gevoelige vraagstukken, bewaart in alle situaties de rust om verantwoord en in gezamenlijkheid te besluiten;
- brede bestuurlijke, strategisch, management en advieservaring in publieke en private sector en in wereld van de sport.

Relevante interne en externe activiteiten

- Voorzitter CTO Metropool (Den Haag, Rotterdam, Dordrecht, sinds juli 2017)
- Voorzitter Stichting Werkgever Sportclubs Den Haag (ca 6 jaar)
- Lid Sportadviesraad Den Haag (ca 6 jaar), lid Nationale Sportraad (recent)
- Bestuurslid Special Olympics Nationale Spelen Den Haag 2020 (ca 1 jaar)
- Voorzitter Stichting Sporthal Hellas (sinds januari 2017)
- Voorzitter Stichting Fonds Arbeidsaangelegenheden in de Sport (FAS, ca 12 jaar)
- Bestuurslid (penningmeester) NOC*NSF (2010-2016), vz Hellas (2006-2017)
- En om in conditie te blijven loop ik (minimaal) drie keer per week hard, terwijl ik voor de ontspanning fotografeer.

Notitie

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Adviescommissie Integriteit en Ethiek NOC*NSF
datum 11 april 2019

Aanleiding

De afgelopen jaren is NOC*NSF, zowel directie/werkorganisatie als ook het bestuur van NOC*NSF, geconfronteerd met een aantal situaties op terrein van ethiek en integriteit. Die situaties waren vaak complex en bleken niet altijd eenvoudig te behandelen. Naar aanleiding hiervan heeft de directie gekeken hoe andere (sport)organisaties met dit soort dilemma's omgaan. Zo beschikt het IOC, maar ook enkele andere internationale federaties, over een ethische commissie, waar kwesties op terrein van integriteit en ethiek worden besproken. Ook enkele andere NOC's, waaronder die in Duitsland en Denemarken, overwegen het instellen van een ethische commissie. Ook buiten de sport zijn diverse ethische commissies ingesteld zoals in het onderwijs en in de zorg. Het Ethiek Instituut¹ heeft hierin diverse sectoren en bedrijven geadviseerd. Bij de ontwikkeling van voorliggende notitie is ook feedback gevraagd bij deze organisaties.

Hierna wordt toegelicht wat de opdracht en scope van de adviescommissie zouden zijn. Tenslotte gaan we in op het vervolgproces om te komen tot totstandbrenging van deze adviescommissie.

¹ Verbonden aan Universiteit Utrecht

Waarom een adviescommissie Integriteit en Ethiek?

NOC*NSF heeft met regelmaat te maken met gebeurtenissen waar tuchtregels en andere reglementen onvoldoende houvast bieden om besluiten te nemen en de situatie om een eigen ethische afweging vraagt. De gebeurtenissen kenmerken zich door hoge complexiteit, hoge media gevoeligheid en vaak een hoge tijdsdruk om de positie van NOC*NSF (publiekelijk) kenbaar te maken. Bovendien is het risico op reputatieschade doorgaans hoog. Deze kenmerken maken dat een deskundige en onafhankelijke advisering wenselijk is alvorens het bestuur en/of directie tot een standpunt komen en mogelijk maatregelen neemt. Bovendien zijn er situaties waarin het bestuur/directie of bestuur- directieleden zelf ook een belang hebben of onderwerp van de discussie zijn.

Een adviescommissie Integriteit en Ethiek, met daarin onafhankelijke experts die kennis en ervaring hebben in het maken van ethische afwegingen, zouden bestuur en directie van NOC*NSF kunnen adviseren.

Wat is een ethisch dilemma en wat is integriteit?

Ethiek gaat over moraal. Moraal vormt de neerslag van wat in een bepaalde gemeenschap als vanzelfsprekend gedrag is aanvaard. Het is de uiting van een wijze van samenleven of samenwerken die in die gemeenschap gewoon is en waarin haar waarden en normen worden weerspiegeld.

- Waarden zijn uitgangspunten voor ons handelen; het zijn de idealen van goed leven die we in ons gedrag na willen streven.
- Normen zijn geënt op die waarden en vormen als het ware de spelregels van het samenleven en samenwerken.

Ze geven de richting aan voor 'goed gedrag'. In de sport zijn deze vervat in tuchtreglementen en gedragscodes.

Integer handelen wordt door de samenleving algemeen als een goede karaktereigenschap beschouwd. Een integer persoon houdt vast aan normen en waarden, ook als deze van buitenaf onder druk staan. Een integer persoon is eerlijk en betrouwbaar en laat zich niet omkopen. Integriteit verwijst naar een bepaalde gradatie van ethisch handelen. Wat mensen integer gedrag vinden, is overigens afhankelijk van de samenleving en de tijd.

Niet alles kan in regels vastgelegd worden. Als regels ontbreken of onhelder zijn, oordelen organisaties of personen zelf en handelen deze volgens algemeen aanvaarde sociale en ethische normen. Morele ervaringen of opvattingen worden op de proef gesteld wanneer de zaken anders gaan dan we graag gezien zouden hebben en deze een gevoel van onbehagen opleveren bij de betrokken organisaties, personen en samenleving. Zo ontstaan morele problemen en discussies. Een ethisch dilemma is een situatie waarbij iemand verschillende keuzen tot handelen heeft die betrekking hebben op moraliteit. Zo ontstaat behoefte aan moreel beraad. Voor dergelijke situaties kan het fijn zijn terug te kunnen vallen op het advies of oordeel van een adviescommissie Integriteit en Ethiek.

Doelen adviescommissie Integriteit en Ethiek NOC*NSF

- De adviescommissie Integriteit en Ethiek velt een onafhankelijk oordeel in zaken waar bestuur NOC*NSF mogelijk een belang heeft of zelf onderwerp van gesprek is.
- In de adviescommissie Integriteit en Ethiek is expertise samengebracht om snel en goed advies uit brengen over complexe onderwerpen. De personen die zitting hebben in deze adviescommissie hebben naast kennis ook ervaring met het afwegen van ethische dilemma's. Ook zijn zij op geen enkele wijze afhankelijk van NOC*NSF of bekleden zij

andere functies bij NOC*NSF. Dit om onafhankelijkheid van de adviescommissie Integriteit en Ethiek en het advies dat zij geven te waarborgen.

- De adviescommissie Integriteit en Ethiek richt de aandacht (tijdelijk en met urgentie) op één casus of onderwerp, terwijl het bestuur en directie van NOC*NSF te maken hebben met een veelvoud aan werkzaamheden.
- De adviescommissie Integriteit en Ethiek neemt de druk bij het bestuur en directie weg om direct te reageren op een ethisch dilemma.

Opdracht en scope adviescommissie Integriteit en Ethiek

De opdracht van de adviescommissie Integriteit en Ethiek is als volgt:

*Het beantwoorden van verzoeken om advies van het bestuur van NOC*NSF ten aanzien van ethische- en integriteitskwesaties in de sport. De adviescommissie integriteit en Ethiek heeft ook de mogelijkheid tot het geven van ongevraagd advies ten aanzien van kwesaties die zich voordoen op terrein van integriteit en ethiek. Zodoende kan de adviescommissie bestuur en directie goed een spiegel voorhouden en blinde vlekken benoemen. Met de adviescommissie wordt afgesproken dat zij direct communiceren met het bestuur. Ze brengen hun advies niet naar buiten / maken deze niet (eigenstandig) bekend. Communicatie hierover gaat altijd via het bestuur.*

De scope van de adviescommissie betreft kwesaties die de organisatie NOC*NSF raken. Kwesaties die nationale federaties, internationale federaties of het IOC aangaan, vallen buiten de scope van de adviescommissie.

De adviescommissie Integriteit en Ethiek is, anders dan de ethische commissie van andere sportorganisaties, een adviserend orgaan en niet rechtsprekend. De adviescommissie Integriteit en Ethiek is daarmee niet bevoegd tot het opleggen van sancties of het uitvoeren van onderzoeken ten behoeve van het tuchtrecht. Hiertoe zijn in Nederland al andere organen voor ingericht bij sportbonden of het Instituut voor Sportrechtspraak.

Om te voorkomen dat de adviescommissie dubbel werk doet zal zij via de secretaris van de commissie, voorafgaand aan het onderzoek en advies, laten checken of de voorliggende vraag niet bij een ander commissie / instantie zou moeten worden neergelegd.

De adviescommissie Integriteit en Ethiek is een commissie van het bestuur van NOC*NSF. De integrity officer van NOC*NSF is secretaris van deze adviescommissie en fungeert ook als poortwachter voor de onderwerpen die geagendeerd kunnen worden in de adviescommissie. Bij afwegen van besluit tot agenderen spelen de volgende criteria een rol:

- Maatschappelijke impact onderwerp is hoog
- Complexiteit van onderwerp is hoog
- Mediagevoeligheid van onderwerp is hoog
- Risicoprofiel van onderwerp is hoog
- Betreft geen onderwerp welke valt onder tuchtrecht, waarvoor onderzoekers en aanklagers beschikbaar zijn

Bij het adviseren op kwesaties op gebied van integriteit en ethiek zijn de normen en waarden die zijn opgenomen in bijlage 1 het uitgangspunt voor de adviescommissie Integriteit en Ethiek evenals de Code goed sportbestuur (die in 2019 zal worden geactualiseerd).

Twee jaar na de start zal een evaluatie plaatsvinden over het functioneren van deze adviescommissie. Tussentijds zal regelmatig contact zijn met het bestuur van NOC*NSF. Bij de start van de adviescommissie zal een kennismakingsgesprek plaatsvinden tussen commissie en bestuur. Tijdens deze ontmoeting wordt de scope en werkwijze van de commissie gezamenlijk doorgenomen.

Proces

Het bestuur streeft ernaar tijdens de Algemene Vergadering van 15 april 2019 het instellen van een adviescommissie Integriteit en Ethiek bekend te maken. Op dat moment zullen ook de leden van deze adviescommissie bekend worden kunnen worden (of, in ieder geval de voorzitter).

Voorstel is om de adviescommissie te laten bestaan uit 3 personen met een gevarieerde achtergrond maar allen met affiniteit met integriteit, ethiek en sport. In bijlage 2 is een (concept) profiel opgenomen van de commissieleden.

Het werk van de commissieleden is onbezoldigd. Het bestuur zoekt een voorzitter die zelf zijn of haar commissie verder kan samenstellen.

Samengevat dienen de volgende stappen te worden gezet:

- Voorzitter van het bestuur NOC*NSF benadert de beoogde voorzitter van de adviescommissie.
- Voorzitter bespreekt met beoogd voorzitter de uitgangspunten, opdracht en scope van de adviescommissie.
- Indien de beoogd voorzitter toezeget, worden uitgangspunten, opdracht en scope aangepast op de eventuele feedback van de beoogd voorzitter.
- Vervolgens vindt overleg plaats over de twee overige (nog te bepalen) leden van de adviescommissie.
- De beoogde leden van de adviescommissie worden benaderd.
- Algemene Vergadering 15 april 2019²: bekendmaking instelling van de adviescommissie en bemensing.
 - o Bekendmaking van bemensing zal minimaal gaan over de voorzitter en bij voorkeur over voorzitter en leden.
 - o De Algemene Vergadering zal worden gevraagd de instelling van de adviescommissie te bekrachtigen. Aangezien het een commissie van het bestuur betreft, wordt de Algemene Vergadering niet om instemming gevraagd.
- Wanneer bemensing van de commissie rond is, vindt een kennismakings- en afstemmingsgesprek plaats tussen de adviescommissie en (een delegatie van) het bestuur van NOC*NSF.

² Indien de Algemene Vergadering van 15 april niet haalbaar blijkt wordt het onderwerp geagendeerd op de Algemene Vergadering van 20 mei 2019.

Bijlage 1 Gedragscodes sport (september 2015)

NOC*NSF heeft in samenspraak met sportbonden en diverse deskundigen een visie en aanpak sport en integriteit ontwikkeld. De ambitie van deze visie is dat sport in Nederland eerlijk en veilig is en open staat voor iedereen. Deze ambitie is uitgewerkt in een aantal doelen op terrein van preventie, detectie, handhaving en correctie die allen de komende jaren nader zullen worden ingevuld. Op het terrein van preventie is het van belang dat er eenvoudige gedragscodes beschikbaar zijn en dat deze codes de diverse doelgroepen binnen de sport ook bereiken.

In gedragscodes is het van belang het gewenste en ongewenste gedrag per doelgroep te beschrijven. In veel sectoren (zowel bedrijfsleven als overheid) zijn al gedragscodes ontwikkeld. Op basis van bestaande reglementen (zowel tuchtrecht als strafrecht) zijn onderstaande gedragscodes geformuleerd voor de volgende doelgroepen in de sport:

- Functionarissen (bestuurders, werknemers niet zijnde sporters)
- Topsporters
- Sporters
- Trainer/coaches en begeleiders
- Scheidsrechter en officials

Deze gedragscodes zijn voorgelegd aan de werkgroep Athlete Services, diverse medewerkers van sportbonden die betrokken zijn bij het programma Veilig Sportklimaat en externe deskundigen. De feedback hieruit is verwerkt in de onderstaande gedragscodes. Onderstaande gedragscodes dienen als basis voor voorlichtingsfilmpjes en opleidingsmodules. NOC*NSF heeft op basis hiervan vijf korte animatiefilms ontwikkeld die door de sport gebruikt kunnen worden.

De gedragscodes hebben geen officiële status en zijn niet verplicht om over te nemen als sportbond. Wel kunnen zij als basis dienen voor het ontwikkelen van een eigen gedragscode voor een sportbond waarin bijvoorbeeld ook sport specifieke elementen zijn opgenomen.

Voor bestuurders, werknemers niet zijnde sporters

Een bestuurder, werknemer, of andere functionaris:

ZORGT VOOR EEN VEILIGE OMGEVING. Schept een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren.

IS DIENSTBAAR. Handelt altijd in het belang van de vereniging of andere rechtspersoon en richt zich op het belang van de leden, en of aangeslotenen.

IS OPEN. Handelt zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

IS BETROUWBAAR. Houdt zich aan regels, waaronder de statuten reglementen en besluiten van de (inter)nationale bond, en afspraken. Informatie wordt alleen gebruikt voor het doel van de organisatie. Verklaart vertrouwelijke informatie niet voor eigen gewin of ten gunste van anderen te gebruiken.

IS ZORGVULDIG. Handelt met respect en stelt gelijke behandeling voorop. Weegt belangen op een correcte wijze. Is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring en functies. Gaat zorgvuldig en correct om met vertrouwelijke informatie. Onderbouwt bestuursbesluiten goed zodat men begrip heeft voor de gekozen richting.

VOORKOMT DE (SCHIJN VAN) BELANGENVERSTRENGELING. Vervult geen nevenfuncties die in strijd zijn, of kunnen zijn met zijn functie en gaat geen financieel belang aan dat in strijd kan zijn met zijn functie. Bespreekt het voornemen tot het aangaan van een nevenfunctie of van een financieel belang in een organisatie met verantwoordelijken. Doet opgave van financiële belangen in andere organisaties en van nevenfuncties. Geeft aan of de nevenfuncties bezoldigd of onbezoldigd zijn. Voorkomt bij samenwerkingsvormen en -relaties de schijn van bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen.

Neemt geen geschenken of giften aan die bestemd zijn om een persoonlijk voordeel te geven. Geeft uit hoofde van de functie geen geschenken en biedt geen diensten aan van een waarde van meer dan 100 Euro en doet ook geen beloften om iets te doen of na te laten. Meldt geschenken en giften van meer dan 100 Euro, die uit hoofde van de functie zijn ontvangen of gegeven.

IS EEN VOORBEELD VOOR ANDEREN EN ONTHOUDT ZICH VAN GEDRAGINGEN EN UITLATINGEN WAARDOOR DE SPORT IN DISKREDIET WORDT GEBRACHT. Gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende en/of beledigende opmerkingen.

ZET ZICH INTENSIEF IN OM ERVOOR TE ZORGEN DAT ALLE SPORTERS EN BEGELEIDERS GEBONDEN ZIJN AAN DE RELEVANTE REGELS, WAARONDER HET DOPINGREGLEMENT, HET REGLEMENT SEKSUELE INTIMIDATIE, HET REGLEMENT MATCHFIXING EN HET BESTUURSREGLEMENT ALCOHOL IN SPORTKANTINES. Sporters en begeleiders moeten gebonden zijn om bijvoorbeeld het tuchtrecht van toepassing te laten zijn. Is daarnaast verantwoordelijk om samen met de leden, trainers en ouders gedragsregels voor de eigen vereniging op te stellen.

NEEMT (MELDINGEN VAN) ONBEHOORLIJK EN, OF GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG SERIEUS. Spant zich in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden. Zorgt voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk en/ of grensoverschrijdend gedrag. Stimuleert het melden van ongewenst gedrag. Treedt adequaat op tegen het schenden van regels en normen door sporters, werknemers, supporters en anderen.

SPANT ZICH IN OM IN ZEE TE GAAN MET INTEGERE WERKNEMERS, FUNCTIONARISSEN, ONDERNEMERS, ZAAKWAARNEMERS, LEVERANCIERS, SPONSORS, E.A.

Tracht te komen tot een situatie waarin de sportorganisatie intern en extern handelt met personen en organisaties die van onbesproken gedrag zijn. Gaat na of een functionaris van onbesproken gedrag is, vraagt een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en doet onderzoek, in relatie tot de beoogde functie. Verricht onderzoek naar handelspartners, e.a.

IS ZICH BEWUST VAN DE RISICO'S VAN MATCHFIXING EN HANDELT VOORZICHTIG. Wedt niet op de sport waar hij/zij bij betrokken is en verstrekt geen informatie, die nog niet openbaar is gemaakt, over een wedstrijd of een aspect van een wedstrijd aan bookmakers of anderen waarbij hij of zij betrokken is.

ZIET TOE OP NALEVING VAN REGELS EN NORMEN. Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Voor topsporters

De topsporter:

IS EERLIJK en SPORTIEF. Speelt niet vals, gebruikt geen verbaal of fysiek geweld, gebruikt geen doping. Doet altijd zijn best om te winnen. Doet niet mee aan het fixen van een wedstrijd, competitie of record. Fixt ook geen sportaspect, zoals de eerste uitgooi.

PAST OP MET WEDDEN. Wedt nooit op tegenstander(s), wedt nooit op eigen sport.

IS VOORZICHTIG: Stelt nooit informatie beschikbaar, ook niet aan familie en vrienden, die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen.

KENT EN HOUDT ZICH AAN DE REGELS, WAARONDER OOK REGELS OP HET GEBIED VAN DOPING EN MATCHFIXING.

BEZOEKT DE VOORLICHTINGSBIJEENKOMSTEN over doping en matchfixing. NOC*NSF en de Dopingautoriteit hebben de Doorlopende Leerlijn Dopingvrije Sport ontwikkeld, die bestaat uit drie voorlichtingspakketten: Goud, Zilver en Brons. De sporter bezoekt de bijeenkomsten die onderdeel uitmaken van deze pakketten. De sporter bezoekt de voorlichtingsbijeenkomsten over matchfixing van NOC*NSF of de sportbonden en/of volgt de e-learning over matchfixing.

LEVERT DE WHEREABOUTS ALTIJD TIJDIG EN CORRECT AAN. Sommige sporters hebben een whereaboutsverplichting. Zij dienen hun verblijfsgegevens door te geven aan de Dopingautoriteit of hun Internationale Federatie. Het is de verplichting van de sporter om hier correct en secuur mee om te gaan.

IS OPEN. Wanneer hem/haar wordt gevraagd iets te doen wat tegen het eigen gevoel, normen en waarden ingaat, meldt dit, bijvoorbeeld bij het bestuur van de sportvereniging of sportbond. Meldt (signalen van) een dopingovertreding. Voor vragen en meldingen kun hij/zij ook terecht bij het vertrouwenspunt sport of andere daarvoor beschikbare kanalen. Ook wanneer je wordt benaderd om vals te spelen of andere ernstige overtredingen van deze code bemerkt, meldt dit.

IS EEN VOORBEELD EN TOONT RESPECT. Respect voor de tegenstander(s), teamgenoten, de scheidsrechter of jury, trainers, toeschouwers en ieder ander. Let op zijn/haar taalgebruik en hoe hij/zij zich aan anderen presenteert. Is zich bewust van zijn/haar voorbeeldfunctie.

DISCRIMINEERT NIET. Onthoudt zich van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Maakt geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken.

NEEMT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN VAN TEGENSPELERS, TRAINERS/COACHES, BESTUURDERS, OF DERDEN AAN, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wordt er iets aangeboden om iets te doen of na te laten, meldt hij/zij dit dan aan het bestuur.

BIEDT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN AAN, AAN TEGENSPELERS, TRAINERS/COACHES, SCHEIDSRECHTERS/JURYLEDEN, OF DERDEN, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport.

Voor trainers/coaches en begeleiders

Een trainer, coach of begeleider:

ZORGT VOOR EEN VEILIGE OMGEVING. Schept een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houdt zich aan de veiligheidsnormen, en -eisen.

KENT EN HANDELT NAAR DE REGELS EN RICHTLIJNEN. Zorgt dat hij/zij op de hoogte is van de regels en richtlijnen én past deze ook toe. Stelt sporters in staat om er meer over te weten te komen. Bijvoorbeeld door ze mee te nemen naar voorlichtingsbijeenkomsten over doping, matchfixing of seksuele intimidatie. Mengt zich niet oneigenlijk in dopingcontroleprocedures of – onderzoeken.

IS ZORGVULDIG EN OPRECHT BIJ HET VERMELDEN VAN ERVARING EN FUNCTIES. Vermeldt alle relevante feiten bij de aanstelling als trainer, coach of begeleider.

IS ZICH BEWUST VAN MACHTSONGELIJKHEID EN (SOMS OOK) AFHANKELIJKHEID EN MISBRUIKT ZIJN POSITIE NIET. Gebruikt de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik, emotioneel misbruik, fysiek grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen, en aanrakingen en seksueel misbruik. Alle seksuele handelingen, - contacten en - relaties met minderjarigen zijn onder geen beding geoorloofd.

RESPECTEERT HET PRIVELEVEN VAN DE SPORTER. Dringt niet verder in het privéleven van sporters in dan noodzakelijk is. Gaat met respect om met de sporter en met ruimtes waarin de sporters zich bevinden, zoals de kleedkamer, de douche of hotelkamer.

TAST NIEMAND IN ZIJN WAARDE AAN. Onthoudt zich van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken. Sluit niemand buiten en is tolerant.

IS EEN VOORBEELD VOOR ANDEREN EN ONTHOUDT ZICH VAN GEDRAGINGEN EN UITLATINGEN WAARDOOR DE SPORT IN DISKREDIET WORDT GEBRACHT. Gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende, en/ of beledigende opmerkingen.

NEEMT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN AAN, om iets te doen of na te laten dat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer hem/haar iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, meldt dit direct aan het bestuur.

BIEDT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN AAN, om iets te doen of na te laten dat in strijd is met de integriteit van de sport.

ZIET TOE OP NALEVING VAN REGELS EN NORMEN. Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

IS OPEN EN ALERT OP WAARSCHUWINGSSIGNALLEN. Is waakzaam en alert op signalen en aarzelt niet om signalen door te geven aan het bestuur, de vertrouwens(contact)persoon en/ of contact op te nemen met het vertrouwenspunt sport.

IS VOORZICHTIG: Stelt nooit informatie beschikbaar, die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Wedt niet op de sport waar hij/zij bij betrokken is.

DRINKT TIJDENS HET COACHEN VAN JEUGDTEAMS GEEN ALCOHOL EN MAAKT EEN AFSRAAK MET JEUGDTEAMS DAT ER GEEN ALCOHOL WORDT GEDRONKEN.

Voor scheidsrechters en officials

Een scheidsrechter of official:

Is NEUTRAAL bij het leiden of jureren van wedstrijden en VOORKOMT DE (SCHIJN VAN) BELANGENVERSTRENGELING.

Gaat RESPECTVOL om met alle betrokkenen.

ZORGT VOOR EEN VEILIGE OMGEVING in en rond de wedstrijd in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Schept een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houdt zich aan de veiligheidsnormen en -eisen.

ORGANISEERT EEN GOEDE SAMENWERKING met de andere arbitragefunctionarissen, die in de wedstrijd actief zijn (assistent-scheidsrechters, lijnrechters, jurytafel, etc.).

IS DIENSTBAAR, zowel bij het faciliteren van een sportief verloop van de wedstrijd als bij het uitvoeren van het beleid rond sportief gedrag.

ZIET TOE OP NALEVING VAN REGELS EN NORMEN in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

IS OPEN. Handelt zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

IS EEN VOORBEELD voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht, ook bij het gebruik van sociale media.

NEEMT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN VAN TEGENSPELERS, TRAINERS/COACHES, BESTUURDERS, OF DERDEN AAN, om iets te doen of na te laten dat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer hem/haar iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, meldt hij/zij dit direct aan het bestuur.

IS COLLEGIAAL t.o.v. andere scheidsrechters en officials, ook als hij/zij toeschouwer is bij een collega-scheidsrechter.

IS ZICH BEWUST VAN DE RISICO'S VAN MATCHFIXING. Handelt voorzichtig en meldt eventuele signalen bij de sportbond.

Bijlage 2 Profiel van leden adviescommissie Integriteit en Ethiek

Vaardigheden en ervaring

- Bezit kennis, vaardigheden en ervaring op het vlak van recht en/of governance en/of ethiek en integriteit
- Heeft affiniteit met de sportwereld en/of kennis van sportbeleid
- Heeft een goed analytisch vermogen en is in staat de kern uit ingewikkelde kwesties te destilleren
- Heeft sterke communicatieve vaardigheden
- Moet kunnen omgaan met strikt vertrouwelijke informatie

Competenties:

Experts in de Commissie dienen te beschikken over de volgende kerncompetenties:

- Heeft een sterke arbeidsethos, is een goede teamspeler en heeft een volledige toewijding om de integriteit van sport te beschermen
- Is strikt en methodologisch in zijn of haar benadering van zaken
- Getuigt van onberispelijke integriteit

We streven naar maximale diversiteit in de bezetting van deze adviescommissie ten aanzien van bijvoorbeeld gender, leeftijd en achtergrond.

Notitie

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Voortgang implementatie Plan van Aanpak SIM (Seksuele intimidatie en Misbruik in de sport)
datum 27 maart 2019

Achtergrond

De onderzoekscommissie de Vries heeft in december 2017 haar rapport over seksuele intimidatie en misbruik in de sport gepubliceerd. De sport is vanaf dat moment aan de slag gegaan om de 42 aanbevelingen van dit rapport te implementeren. Hiertoe heeft zij een plan van aanpak vastgesteld in AV van mei 2018. Onderstaand schetsen we de voortgang ten aanzien van realisatie van belangrijke elementen uit het plan van aanpak, waaronder: de meldplicht, omvorming Vertrouwenspunt Sport naar het Centrum Veilige Sport, ontwikkeling case management systeem, ontwikkelingen verbetering opvolging meldingen, communicatie voorkomen grensoverschrijdend gedrag en vergroten meldingsbereidheid, stappenplan preventie Rutgers, aandacht en inspanningen voor (seksueel) grensoverschrijdend gedrag op lokaal niveau en tot slot opleidingen van vertrouwenscontactpersonen.

Meldplicht en melden

In de AV van 19 november jongstleden is de gewijzigde blauwdruk tuchtrecht seksuele intimidatie vastgesteld door de leden. Hierin is afgesproken de meldplicht ook te laten gelden voor begeleiders. Het Instituut voor Sportrechtspraak stelt binnen enkele weken een uitgewerkt tuchtreglement vast waarin deze meldplicht is vastgelegd. Hiermee voldoen in 1 keer 64 sportbonden aan de meldplicht.

Inmiddels is in samenwerking met sportbonden net als in een aantal andere sectoren een meldcode ontwikkeld waarin handvatten zijn opgenomen wanneer je melding moet maken en hoe dat proces in zijn werk gaat. Deze meldcode is inmiddels verstuurd via de nieuwsbrief aan bondsdirecteuren en gepubliceerd via Ledennet. Tevens is deze vertaald naar een infographic (zie bijlage 1) die sportbonden kunnen communiceren naar besturen van verenigingen. Deze infographic wordt ook gepubliceerd op de website van Centrum Veilige Sport.

Omvorming Vertrouwenspunt Sport naar Centrum Veilige Sport

Een belangrijke aanbeveling uit rapport van commissie de Vries was het omvormen van het Vertrouwenspunt Sport naar Centrum Veilige sport. De organisatorische wijzigingen die hiervoor

noodzakelijk waren hebben inmiddels plaatsgevonden. Sinds februari zijn 2 nieuwe medewerkers aangenomen als casemanagers, welke worden aangestuurd door de coördinator van Centrum Veilige Sport. De poule van Vertrouwenspersonen is geherstructureerd en er zijn 3 nieuwe vertrouwenspersonen aangenomen. Alle vertrouwenspersoon en casemanagers dienen de opleiding tot vertrouwenspersoon te hebben gevolgd en lid te zijn van de landelijke vereniging van vertrouwenspersonen (LVV). Jaarlijks dienen zij voldoende permanente educatie (PE) punten te behalen voor de bijbehorende certificering die door een onafhankelijke certificatie instelling (CRP) wordt verstrekt. Daarnaast zullen de vertrouwenspersonen en casemanagers tweemaal per jaar bijscholing volgen. Tot slot zal er tweemaal per jaar door een extern bureau intervisie worden georganiseerd voor de medewerkers en vertrouwenspersonen om te leren van elkaars ervaringen. De bijscholing en de intervisie zijn onderdeel van de PE punten voor de CRP certificering. Daarbij geeft de LVV vastgestelde werkwijze van de vertrouwenspersoon een uniforme basis van handelen. Op deze manier wil het centrum veilige sport de kennis van de betrokken medewerkers een impuls geven en borgen.

De werkzaamheden van de poule van vertrouwenspersonen beperkt zich tot het zijn van een vertrouwenspersoon van slachtoffer en eventueel voor beschuldigde bij complexe zaken. Zij staan naast het slachtoffer of de beschuldigde en hebben kennis van het sportnetwerk.

Vertrouwenspersonen hebben geen adviserende rol. Tevens zijn zij niet meer betrokken bij informatieverstrekking of advies aan bestuurders van sportverenigingen bij incidenten of preventieve maatregelen. De casemanagers op kantoor fungeren als front office bij mensen die contact zoeken over grensoverschrijdend gedrag. Dat kunnen zowel vragen zijn over vormgeven van preventief beleid, als vragen over hoe te handelen bij een incident als bestuur, ook staan zij slachtoffers en beschuldigden te woord. Daarnaast hebben zij de taak bij te houden hoe binnen gekomen meldingen procesmatig verder verlopen.

Momenteel wordt er gewerkt aan de bouw van een nieuwe website voor centrum veilige sport. Deze zal voor 15 april live zijn voor wat betreft het gedeelte waar mensen terecht kunnen om vermoedens van grensoverschrijdend gedrag te melden of te bellen voor een vertrouwelijk gesprek. Ook is vanaf die datum mogelijk dat slachtoffers in de avond en nacht gebruik kunnen maken van een chatfunctie die Fier voor de sport heeft ingericht.

Tevens zal een aanvang zijn gemaakt met het gedeelte van de website waar professionals of vrijwilligers die werkzaam zijn bij sportbonden, sportverenigingen, andere sportaanbieders en gemeenten informatie kunnen vinden over vormgeven van preventief beleid op terrein van grensoverschrijdend gedrag en integriteit. Hierin is ook de informatie opgenomen hoe dergelijk professionals kunnen handelen bij een incident. Hiermee wordt de huidige informatie van de NOC*NSF website afgehaald en beter bereikbaar gemaakt.

Ontwikkeling casemanagementsysteem

Het casemanagementsysteem is volop in ontwikkeling. Er worden momenteel afspraken gemaakt met het Instituut voor Sportrechtspraak over welke informatie procesmatig mag en kan worden gedeeld met het Instituut voor Sportrechtspraak. In het tweede kwartaal van dit jaar zal dit systeem gaan draaien en zullen sportbonden worden opgeleid om met het systeem te gaan werken. In de Algemene Vergadering NOC*NSF is in mei 2018 afgesproken dat alle sportbonden signalen over seksueel grensoverschrijdend gedrag moeten registreren in dit systeem. NOC*NSF heeft met dit systeem de mogelijkheid om periodiek geanonimiseerde rapportages op te leveren over de signalen die zijn binnen gekomen en wat daar procesmatig mee is gebeurd. NOC*NSF zal deze rapportages ook gaan publiceren. Het systeem geeft ook de bonden de mogelijkheid zelfstandig eigen specifieke rapportages te maken voor bond verslaglegging.

Tevens zal worden onderzocht of en op welke wijze deze manier van registreren ge-audit moet/kan worden. NOC*NSF gaat hierover in gesprek met de huidige Auditcommissie Seksuele Intimidatie. De huidige leden van de Auditcommissie hebben aangegeven te willen stoppen, maar bereid te zijn een bijdrage te willen leveren aan een goede overdracht. De directie van NOC*NSF heeft de leden van de Auditcommissie uitgenodigd om hierover van gedachten te wisselen en is in afwachting van een reactie.

Bij het inrichten van het case management systeem wordt deze getoetst met de AVG richtlijnen en wordt er scherp naar privacy gevoeligheden gekeken. Tevens wordt er een document met werkafspraken gemaakt voor het samenwerken met het Centrum Veilige Sport en de gebruikers bij de sportbonden.

Het casemanagementsysteem zal 'pas' in 2019 in gebruik worden genomen. Dit heeft tot gevolg dat NOC*NSF voor de jaren 2017 en 2018 nog op de gebruikelijke wijze zal rapporteren over grensoverschrijdend gedrag in de sport. Deze rapportages worden gegenereerd via de huidige registratiesystemen die hun beperkingen kennen, zoals al eerder door de Auditcommissie SI is benoemd. Uit oogpunt van transparantie en continuïteit in de cijfers publiceert NOC*NSF deze cijfers. De cijfers over 2018 zijn onlangs uitgevraagd bij de sportbonden en zullen in de AV van mei dit jaar worden aangeboden aan de leden. NOC*NSF realiseert zich dat deze cijfers onvoldoende beeld geven over de daadwerkelijk situatie in de sport. NOC*NSF heeft offertes opgevraagd voor het uitvoeren van een prevalentieonderzoek naar seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport om meer betrouwbare beleidsrijke informatie op te halen over de stand van zaken aangaande seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het is de intentie om dit onderzoek in 2019 uit te voeren en dit onderzoek periodiek te herhalen.

Ontwikkelingen verbetering opvolging meldingen

Uit prevalentieonderzoeken naar seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport weten we dat er meer slachtoffers in de sport zijn, dan het aantal contacten en meldingen die hierover zijn. In die zin vindt NOC*NSF het een positieve ontwikkeling dat uit de laatste rapportage over grensoverschrijdend gedrag blijkt dat meer personen contact zoeken met sportbonden en het huidige Vertrouwenspunt Sport om hierover te praten.

Tuchtrechtelijk lopen er op dit moment weer meer onderzoeken naar seksueel grensoverschrijdend gedrag bij het Instituut voor Sportrechtspraak dan in de vorige voortgangsrapportage. De investeringen die NOC*NSF en het Instituut voor Sportrechtspraak (ISR) hebben gepleegd in het inrichten van een onafhankelijk onderzoekscommissie en een poule van aanklagers die onderzoek doen naar incidenten op gebied van seksueel grensoverschrijdend gedrag, lijken nu vruchten af te werpen. Sinds de inrichting van een onderzoekscommissie in de sport bij het Instituut voor Sportrechtspraak, zijn 25 gevallen in onderzoek genomen. Daarvan zijn er 12 nog in behandeling.

NOC*NSF heeft opdracht verstrekt aan Marjan Olfers om nieuw voorstel voor een register voor ontuchtplegers in de sport nader uit te werken. In de toekomst kunnen mensen die in strafrecht veroordeeld zijn of een ordemaatregel hebben opgelegd gekregen ook mogelijkwerwijs worden toegevoegd aan dit register. Tevens onderzoekt NOC*NSF of raadpleging van dit register ook eenvoudiger kan worden georganiseerd.

NOC*NSF werkt nog steeds samen met de politie en OM om de afspraak uit het convenant over de aanpak van ongewenst seksueel gedrag in en rondom de sport nader te concretiseren (specifiek in gevallen waarbij sprake is van een vermoeden van een strafbaar feit) af te ronden.

Op veel punten zijn we het eens geworden en kunnen we de samenwerking verder gaan verbeteren. NOC*NSF heeft daarbij nog wel de wens dat in de systemen van politie en OM ook wordt bijgehouden wanneer een misbruikzaak een relatie heeft met de sport, zodat na eventueel strafrechtelijk maatregel ook binnen het tuchtrecht nog een maatregel kan worden genomen of een persoon kan worden opgenomen in het register van ontuchtplegers in de sport.

Communicatie voorkomen grensoverschrijdend gedrag en vergroten meldingsbereidheid

Vanaf 1 januari 2019 is NOC*NSF gaan samenwerken met Renald Majoor. Majoor, zelf in zijn jeugd slachtoffer van seksueel misbruik in de sport, gaat als ambassadeur van het tegengaan van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport optreden. De samenwerking tussen NOC*NSF en Renald Majoor zal vooral bestaan uit het verlenen van medewerking aan het maken van voorlichtingsmateriaal waarmee de bewustwording en meldingsbereidheid in de sport kan worden vergroot. Ook zal Renald bij diverse gelegenheden zelf over zijn ervaringen vertellen en zijn visie geven over de maatregelen die dienen te worden genomen.

NOC*NSF is samen met een communicatiebureau begonnen met het vormgeven van de communicatie van het centrum veilige sport evenals de communicatie om de meldingsbereidheid te vergroten. Om de meldingsbereidheid verder te vergroten is een groot bereik via internet en massamedia noodzakelijk, welke omvangrijke kosten met zich meebrengt. NOC*NSF gaat komende maanden onderzoeken hoe deze kosten gedekt kunnen worden. Inhoudelijk zal de campagne geschoeid zijn op de Start to Talk campagne van de Raad van Europa, waarover we hebben gerapporteerd in de voorgaande voortgangsrapportage.

Om aan de slag te gaan met het creëren van een veilig sportklimaat en grensoverschrijdend gedrag binnen de vereniging bespreekbaar te maken organiseert de stichting De Stille Verbroken van Renald Majoor in samenwerking met NOC*NSF, VWS, Gemeente Arnhem en Framed festival Papendal een thema ochtend op het bruisende BMX Framed festival op 12 mei in Arnhem.

Stappenplan preventie Rutgers

Op 7 december 2018 is de subsidieverlening van VWS is binnengekomen in het kader van de implementatie van de aanbevelingen van commissie de Vries in. Dit maakte het mogelijk om Rutgers de opdracht te verstrekken voor de ontwikkeling van een stappenplan voor preventie. Hier is onmiddellijk een aanvang meegenomen. Via de werkgroep grensoverschrijdend gedrag wordt input vanuit sportbonden, maar ook sportverenigingen gegenereerd, zodat dit stappenplan goed aansluit bij de behoefte. Het stappenplan zal de huidige Toolkit SI gaan vervangen en ingaan op concrete praktische stappen voor de vereniging. Het is de ambitie dit stappenplan op het evenement van de Stille Verbroken op 12 mei te presenteren.

Aandacht en inspanningen voor (seksueel) grensoverschrijdend gedrag op lokaal niveau

Het mooie van het landelijke Sportakkoord is dat deze tot doel heeft te inspireren tot lokale sportakkoorden. Om die reden vindt NOC*NSF het van belang om in dit document voor wat betreft het preventieve beleid op grensoverschrijdend gedrag en integriteit gemeenten worden gewezen op collectieve instrumenten/ondersteuning die er beschikbaar zijn en zij geïnspireerd worden hun eigen rol te pakken. Op die manier werkt het Sportakkoord als het vliegwiel dat het wil zijn. NOC*NSF heeft daarvoor een tekstsuggestie doorgegeven die u aantreft in bijlage 2.

Om ervoor zorg te dragen dat de acties die wij adviseren aan gemeenten (zie bijlage 2) goed van de grond komen is het verkrijgen van de subsidie voor opzetten van poule van experts en de

organisatie van lokale informatieavonden van groot belang. NOC*NSF is hierover in gesprek met het Ministerie van VWS en hoopt hierover spoedig uitsluitsel te verkrijgen.

Tot slot heeft NOC*NSF voorgesteld om in het bestedingsplan voor 2020 de extra 300.000 euro die in 2019 zijn vrij gemaakt voor de implementatie van de aanbevelingen de vries te continueren in 2020 om de werkzaamheden van het centrum veilige sport, maar ook de andere in gang gezette werkzaamheden goed voort te kunnen zetten.

Vertrouwenscontactpersonen en opleiding

Sinds 2006 wordt ingezet op het aanstellen en trainen van vertrouwenscontactpersonen (VCP) bij bonden en verenigingen. In geval van ervaren grensoverschrijdend seksueel gedrag kunnen leden van de vereniging of bond deze VCP in vertrouwen nemen. Sinds 2016 kunnen we rapporteren dat alle sportbonden een vertrouwenscontactpersoon hebben aangesteld. Daarnaast zijn via de training van de Academie van Sportkader (ASK) inmiddels ruim 1500 vertrouwenscontactpersonen getraind die veelal op verenigingsniveau actief zijn. In 2018 is de opleiding herschreven en is er een elearning module aan toegevoegd. In 2017 hadden 56 procent van alle verenigingen een vertrouwenscontactpersoon aangesteld. In 2008 was dit nog 21 procent. Voor de VCP verenigingen zijn er in 2018 in totaal 3 terugkomdagen georganiseerd voor kennisdeling en netwerk opbouwen.

Seksuele Intimidatie en Misbruik in de sport.

Wat te doen als bestuur?

Bij aanranding en verkrachting voer je nooit zelf gesprekken, maar verwijfs je iemand direct door naar de politie en Centrum Seksueel Geweld.

Bij meldingen van lichtere vormen van fysieke seksuele intimidatie benader je altijd de sportbond of Centrum Veilige Sport voor overleg voordat je zelf gaat handelen.

En meldingen over verbale en non-verbale seksuele intimidatie kunnen door het bestuurslid zelf worden gehoord. Bij twijfel, bel de sportbond of Centrum Veilige Sport.

Vereniging

Vaak doen slachtoffers melding bij de vereniging. Of het valt daar op dat er iets niet klopt. Er moeten dan verschillende stappen worden genomen.

Voorkom direct erger

Eerst moet worden gezorgd dat iedereen veilig is. Als vereniging of bond kan je het daarom onderzoeken, iemand op non-actief stellen of de politie inschakelen.

Bij een vermoeden van misbruik altijd de politie inschakelen!

Hulp voor slachtoffers

Centrum Seksueel Geweld, Slachtofferhulp Nederland en vertrouwenspersonen kunnen helpen om slachtoffers te beschermen en begeleiden, vaak tijdens het hele traject.

Bond

Meldingen kunnen ook direct gedaan worden bij de bond. Daarnaast geeft de bond advies aan verenigingen over de situatie en de communicatie daarover.

Tuchtrecht

Het slachtoffer of de aanklager kunnen besluiten een tuchtzaak te beginnen. De tuchtrechter doet uitspraak en de dader kan op de lijst van ontuchtplegers in de sport komen.

Meldplicht bestuur en begeleiders

Zodra iemand uit het bestuur van een vereniging of bond van de situatie weet, is hij of zij verplicht dit bij de bond te melden. Wanneer begeleiders iets weten, zijn zij verplicht dit te melden bij het bestuur van de vereniging.

Centrum Veilige Sport

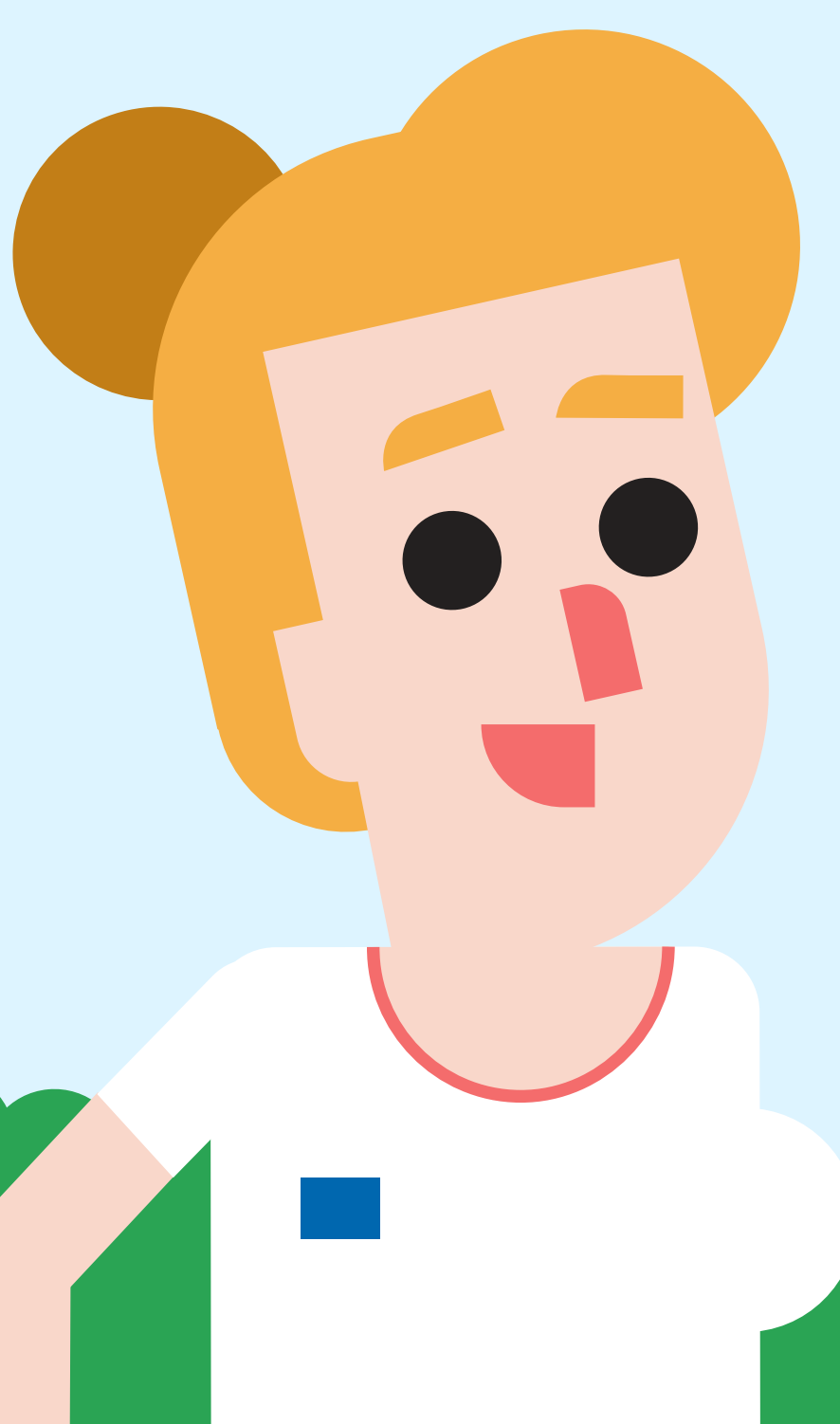
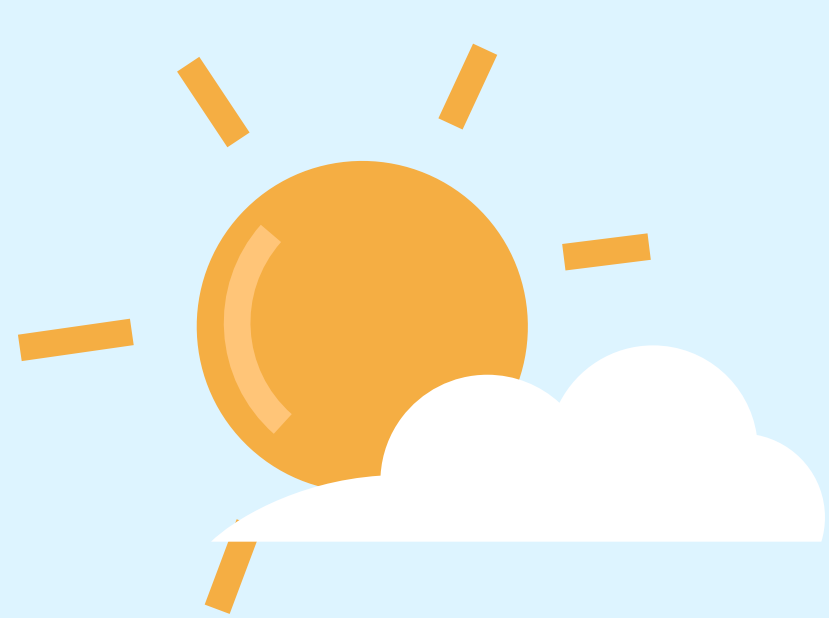
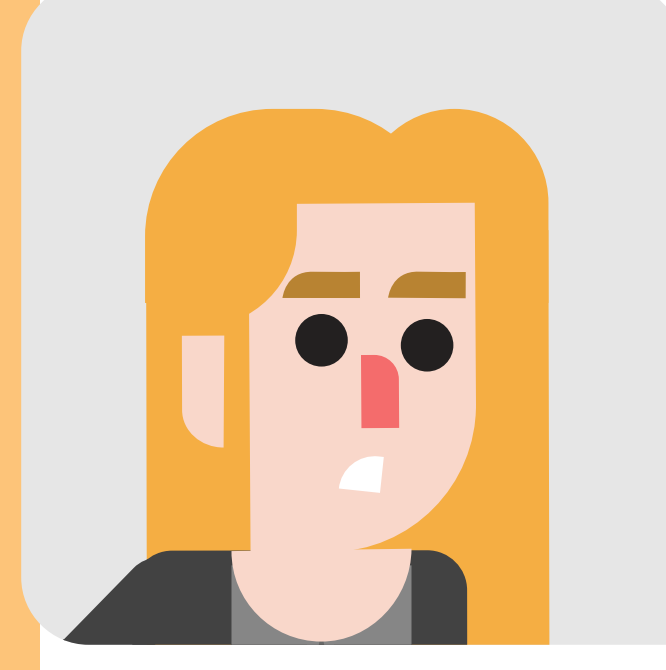
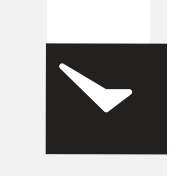
Is een centraal meldpunt waar slachtoffers terecht kunnen. Daarnaast ondersteunt het bonden en verenigingen met advies, is er overzicht van alle meldingen en wordt er overlegd met politie en OM.

Strafrecht

Bij misbruik is het verstandig altijd de politie in te schakelen. Er volgt een onderzoek en mogelijk een veroordeling van de dader.

Registratie

Het is verplicht om meldingen te registreren. Zo zijn vervolgstappen inzichtelijk en kunnen we leren van de informatie.

Zo zorgen we dat de situatie stopt, het slachtoffer hulp krijgt, de dader wordt aangepakt en we er van leren. Samen werken we aan veilige sport.

Help mee en kom in actie!

Tekstsuggesties nadere uitwerking Sportakkoord op terrein van positieve sportcultuur (grensoverschrijdend gedrag en integriteit):

Het mooie van het Sportakkoord is dat deze tot doel heeft te inspireren tot lokale sportakkoorden. Om die reden lijkt het ons ook goed als in dit document voor wat betreft het preventieve beleid op grensoverschrijdend gedrag en integriteit gemeenten worden gewezen op collectieve instrumenten/ondersteuning die er beschikbaar zijn en zij geïnspireerd worden hun eigen rol te pakken. Op die manier werkt het Sportakkoord als het vliegwiel dat het wil zijn. Onderstaand wat tekstsuggesties:

Inleiding

De gevolgen van seksueel misbruik en intimidatie zijn voor slachtoffers buitengewoon ingrijpend. Vaak hun hele leven lang. NOC*NSF, de aangesloten bonden en ook de ongeveer 25.000 verenigingen hebben de plicht om met alles wat in hun vermogen ligt seksuele intimidatie en misbruik zoveel mogelijk terug te dringen. Gemeenten hebben een belangrijke rol in het stimuleren en ondersteunen van verenigingen waar het gaat om preventief beleid op terrein van grensoverschrijdend gedrag.

In december 2016 heeft NOC*NSF, naar aanleiding van een aantal verontrustende misbruikkwesies in binnen- en buitenland besloten om een uitgebreid onafhankelijk onderzoek te doen naar 'de aard en omvang van seksuele intimidatie en seksueel misbruik in de sport' en ook te laten onderzoeken of de wijze waarop de sportwereld omgaat met dit onderwerp wel adequaat is georganiseerd. Inmiddels heeft de Onderzoekscommissie onder leiding van oud-minister mr. Klaas de Vries klaar. 1 op de 8 mensen heeft binnen de sport een vorm van seksuele intimidatie ondervonden. De commissie heeft 42 aanbevelingen en conclusies neergelegd in het rapport. Daaruit blijkt dat de georganiseerde sport een groot aantal initiatieven kan nemen om intimidatie en misbruik terug te dringen.

Of zoals de commissie het zelf formuleert in de rapportage: "het is dringend noodzakelijk om seksuele intimidatie en misbruik in de sport veel actiever tegen te gaan. De grote discrepantie tussen het aantal gevallen van seksuele intimidatie en misbruik, en het geringe aantal meldingen, en het magere effect daarvan, vraagt om een breed scala aan verbeteringen."

Daarom neemt NOC*NSF in beginsel alle conclusies en aanbevelingen van de Commissie De Vries over. Inmiddels zijn veel maatregelen al in gang gezet en is er ook de nodige ondersteuning beschikbaar waar sportverenigingen, maar ook gemeenten gebruik van kunnen maken. Ook kunnen gemeenten de sport helpen om deze ondersteuning onder de aandacht te brengen van verenigingen. Onderstaand treft u een aantal belangrijke acties die u als gemeenten kunt nemen om preventief beleid te stimuleren en seksuele intimidatie en misbruik te bestrijden.

1. Stel een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) verplicht voor clubs die voor (jeugd)subsidies in aanmerking willen komen. Deze verplichting geldt voor alle vrijwilligers bij de club die werken met jeugd en/of kwetsbare groepen en is veelal gratis. Naast dat dit zorgt voor meer zekerheid over het verleden van (nieuwe) trainers, coaches en begeleiders stimuleren de voorwaarden van deze gratis VOG-regeling ook het hebben van een preventief beleid en een vertrouwenscontactpersoon.
2. Maak gebruik van het aanbod een informatieavond te laten organiseren om verenigingen in uw gemeente voor te lichten over de gratis VOG-regeling en preventief beleid op terrein van grensoverschrijdend gedrag en integriteit. Vanuit Centrum Veilige sport is er de komende 3 jaar budget om jaarlijks 40 van dergelijke avonden te organiseren.
3. Ondersteun clubs bij het ontwikkelen van preventief beleid op gebied van grensoverschrijdend gedrag en integriteit. Hiervoor is een stappenplan beschikbaar en een landelijke poule van

experts die hen daarbij kosteloos kunnen helpen. Beide zijn te vinden via de website van Centrum Veilige Sport.

4. Zorg dat een club opgeleide vertrouwenscontactpersoon heeft en biedt hiervoor de training voor vertrouwenscontactpersonen aan. Zij kunnen preventief beleid in de club coördineren en zijn eerste aanspreekpunt bij (vermoedens van) incidenten
5. Help de sport mee bekendheid te geven aan de meldplicht en verantwoordelijkheid die iedereen heeft wanneer men een vermoeden heeft van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Meer informatie over de meldplicht is te vinden op de website van Centrum Veilige Sport.

Wanneer wenselijk kunnen we ook nog meer uitgeschreven tekst aanleveren en best practices geven vanuit de gemeente. Ons valt op dat er tot op heden geen uitwerking is op dit thema en ook geen budget is gereserveerd. Beide lijken ons verstandig. Voor het eerste kan bovenstaand worden gebruikt maar kunnen we ook meer uitgebreide teksten leveren. Budgettair is eerder overeengekomen dat er voor communicatie over grensoverschrijdend gedrag (verhogen meldingsbereidheid maar vooral ook bewustwording bij verenigingen en de daarbinnen aanwezige doelgroepen mee zou worden genomen). Dit is destijds bewust niet opgenomen in de ophoging van de subsidieaanvraag van sport en integriteit in het kader van de implementatie van de aanbevelingen van commissie de Vries. NOC*NSF heeft hierover al contacten met een communicatiebureau en n.a.v. de eerste gesprekken schatten wij dat er een budget van ongeveer 250.000 Euro noodzakelijk zal zijn om dit goed neer te kunnen zetten. Het lijkt ons goed hier een bedrag voor te reserveren binnen de begroting.